

1811.

10257

1782

5 11849

(106)3]338

A./S. „Rotermanni tehased“

Sisemise korra määrused.

Sf. 16999 ✓

Riigiraamatukogu.

~~No. A. 350:26~~

S 11849.

A./S. „Rotermann'i tehased“

Sisemise korra määrused.

Töölise palkamine ja palgamaksmine.

§ 1.

Töölised palgatakse ettevõtte juhatuse poolt määramata aja peale ainult peale arstlist läbiwaatamist ja peale proovitöö tegemist.

Märkus: Üksikutel juhtumistel võib töölise palkamine sündida määratud aja peale ja määratud tööde tegemiseks.

§ 2.

Töölise palkamise juures on ettevõtte juhatuse kohustatud nõudma, tööliselt isikutunnistuse ettenäitamist ja teateid tema adressi ja perekonna seisuga kohta. Esimese 6 tööpäeva jooksul, tööle asumise ajast arwates, loetakse tööline proowi peal olewaks ja teda võib sel' ajal tehtud töö eest palgamaksmisega ilma etteütlemata lahti lasta. Samuti võib tööline sel' ajal ilma etteütlemata tehtud töö eest palgasaamisega ära minna.

Mitte hiljem, kui tähendatud 6 päewa jooksul saab tööline ettevõtte juhatuselt palgaraamatu.

Märkus: 1. Palgaraamat peab kinnitatud olema wastawa jaoskonna töökaitse komissari poolt ja antake töölisele maksuta.

Märkus: 2. Juhtumisel, kui palgaraamat kaotsi läheb ehk rikutud saab töölise süü läbi, antakse töölisele uus palgaraamat, kus juures selle tõeline hind tööliselt sissenõutakse.

§ 3.

Ühes palgaraamatuga antakse töölisele üks eksemplar „Sisemise korra määrused“ ja sellest silmapilgust peale loetakse teenistuse leping töölisega palgaraamatusse kirjutatud tingimistel ja sisemise korra määrustes tähendatud alustel tehtuks.

Märkus: 1. Peale palgatingimiste kirjutatakse palgaraamatusse ka kõik töölisega tehtavad arwed.

Märkus: 2. Keelatud on lepingusse (palgaraamatusse), mis on tehtud töölise ja ettevõtte juhatusel vahel, sissekanda tingimisi, mis kitsendaks wastawate poolte õigust kohtu kaitse kasutamisel.

§ 4.

Palgaraamat saab alalhoitud töölise käes ja antakse ettevõtte kontorisse ainult tarwiliste sissekannete jaoks.

§ 5.

Ettevõtte juhatusel ei ole õigust wõtta protsenta töölistele laenunäol antawate rahade pealt.

§ 6.

Ettevõtte juhatusel ei ole õigust wõtta tööliselt maksu: 1) arstiabi eest 2) töökodade walgustuse eest ja 3) ettevõtte tööde juures tarwisminevate tööabinõude eest.

§ 7.

Enne töölisega kindla aja peale tehtud lepingu lõppemist ehk ilma kahe nädalise etteütlemiseta töölisele, kes on palgatud määramata aja peale, pole õigust töö palka vähendada, uute arwamise aluste sissekandmisega, nädala tööpäewade arwu vähendamisega j. n. e. Samuti pole ka töölisel õigust kunni lepingu lõpuni mingisugust muudatust tema tingimistes nõuda.

§ 8.

Palga kokkuarwamine sünnib kaks korda kuus: 1. kuni 15. ja 16. kuni kuu lõpuni. Palka maksetakse esimese poole kuu eest 21. kuupäewal ja teise poole kuu eest 6. kuupäewal.

Märkus: Kui ülemaltähendatud maksutähtjad langewad pühapäewade ja pühade peale, siis maksetakse palk wälja wõimalust mööda, kas pühapäewal ehk pühadele eelnewal ehk järgnewal tööpäewal.

§ 9.

Täielikult maksetakse ainult need tükitööd wälja, mis wastawa kokkuarwamise ajaks lõpetatud ja ära antud on. Palga kokkuarwamise ajaks mitte lõpetatud tööde arwel antakse töölisele raha ette wastawalt alammäärana kinnitatud päewapalgale, mis juures see raha tähendatud tükitöö lõpetamise korral üleüldisest teenistuse summast mahaarwatakse.

§ 10.

Kui tööline enese soovil wabrikust lahkub ehk wabriku poolt lahti lastakse enne temale teha antud tükitöö lõpetamist, siis maksetakse töölisele palk wälja kokkuleppe järele, kuid mitte alla palkamise tingimistes tähendatud alammäära.

§ 11.

Kaebtused mitte õieti väljamaksetud palga üle peab tõstetama mitte hiljem, kui järgmisel tööpäeval peale palgamaksmist.

§ 12.

Töölised peavad omad palgaraamatud iga kuu 15. ja viimasel päeval ettevõtte kontoris ära andma tarwilikkude sissekannete jaoks.

Kes raamatut õigel ajal pole kontoris ära annud, kaotab õiguse palgaraha tähtajal nõuda.

Lepingu lõpetamine.

§ 13.

Töölise palgaleping ettevõtte juhatusega lõpeb:

- 1) Poolte wastastikusel kokkuleppel;
- 2) Teenistuse aja täissaamisega, mille kestwuseks tööline oli palgatud;
- 3) Töö lõpule jõudmisega, mille kestwuseks tööline oli palgatud;
- 4) Kahe nädalise etteütlemisega, kui leping oli tehtud määramata aja peale;
- 5) Töölise väljasaatmisega walitsuse wõimude läbi lepingu täitmise kohast ehk tema kinnimõistmisega ajaks, mis lepingu täitmise wõimatuks teeb;
- 6) Töölise minekuga sunduslikku sõjawäe ehk seltskonna teenistusse;
- 7) Töö seisma jäämisega ettevõttes rohkem, kui seitsmeks päewaks, tulekahju, katalde lõhkemise ehk muu sarnase õnnetuse tagajärjel.

Märkus: 1. Ettewõtte ehk tema osakonna tegewuse seis-
majäämise puhul, masinate katkemise, katalde
rikkimineku ehk mõne muu õnnetuse tagajär-
jel, wõiwad töölised kokkuleppel ettewõtte
juhatusega ettewõtte ehk tema osakonna seis-
mise ajaks tööliste nimekirja edasi jääda, kuid
palka neile sel' ajal ei makseta.

Märkus: 2. Kui lepingu lõpetamine sünnib wastastikusel
kokkuleppel ehk kahenädalise etteütlemisega,
siis kirjutatakse etteütlemise ja lõpuarwe saa-
mise aeg palgaraamatusse ülesütlemise silma-
pilgul sisse.

§ 14.

Töölised, kes tähtjaks oma teenitud palka
kätte pole saanud, mitte oma süü pärast, on õigus
temaga tehtud lepingu murdmist kohtu teel nõuda.

§ 15.

Ettewõtte juhatus wõib töölistega tehtud lepingu
lõpetada:

1) Kui tööline üle kolme päewa järgemööda,
ehk kokku üle kuue päewa kuus ilma mõjuwa põh-
juseta töölt puudub;

2) Kui tööline ülekuulamise ja kohtu alla wõet-
akse, niisuguse süüteo eest, millele järgneb karistus,
mitte vähem, kui wangistamine;

3) Kui tööline ennast nõnda ülewal peab, et
sellest ettewõtte waranduslistele huwidele kahju wõib
tekkida ehk kellegile wabriku walitsuse liigetest
wõi tööülewaatajatest kardetawaks saab;

4) Kui tööliste küljes külgehakkawaid haigusi
leitakse.

Märkus: Tööline, kes selles paragrafis ettenähtud põh-
justel lahti lastud on, wõib ühe kuu jooksul le-
pingu murdmise üle kohtusse kaebada.

§ 16.

Peale § 14 ettenähtud juhtumise wõib tööline lepingu murdmist nõuda:

1) Peksu, raske teotuse ja üleüldse paha ümberkäimise pärast peremehe, tema perekonna liikete ehk nende poolt, kelle kätte tööliste järelwaatamine on ustud;

2) Kui lepingu tegemisi töölisele antawa söögi ja korteri asjus ei täideta;

3) tööde pärast, mis häwitawalt töölise terwise peale mõjuwad;

4) mehe, naise ehk mõne muu perekonna liikme surma pärast, kui wiimased perekonna ülespidamise eest muretsesid;

5) kui see perekonna liige, kes temale ülespidamist muretses, kohustatud on astuma sõjawäe teenistusesse.

Töö aeg.

§ 17.

Töö tehakse ettewõttes harilikult ühe wahetusega, homiku kella 7 kuni kella 4 õhtul, lõuna waheajaga kella 11 kuni 12.

Tarwituse korral tehakse tööd ka kahe ja kolme wahetusega, mis juures kahe wahetusega töötades:

I. wahetus töötab kella 7 hommikul kuni kella 4 päewal

II. wahetus töötab kella 4 päewal kuni kella 1 õösel.

Lõunawaheaeg I. wahetusel kella 11—12 päewal ja teisel wahetusel kella 8—9 õhtul.

Kolme wahetusega töötades, tehakse tööd ilma lõuna waheajata:

I. wahetus kella 7 hommikul kuni k. 3 päewal.

II. wahetus kella 3 päewal kuni kella 11 õhtul.

III. wahetus kella 11 õhtul kuni k. 7 hommikul.

Märkus: 1. Kui tööd tehakse ilma söögi waheajata, siis on töolistel õigus sööki wõtta tööaja kestwusel selleks määratud ruumis.

Märkus: 2. Wahil ja tuletõrjujad töötawad ümber aasta 8 tundi päewas ja on õigustatud saama igas kuus mitte vähem, kui kolm korda 24 tundi ühtejärgi wabaks.

Märkus: 3. Igasugusest tööaja muutusest on ettewõtte juhatus kohustatud Töökaitse Komissarile teatama (ühe wahetuse pealt kolme wahetuse peale üleminek ja wastupidi).

§ 18.

Wahetustega töötamisel sünnib wahetuste muutmise iga esmaspäewal.

§ 19.

Töölised, kes hiljem kui 15. minutid peale töö algust tööle ilmuwad, loetakse hiljaks jäänu-teks ning neid wõib enne järgmist waheaega mitte tööle lasta.

§ 20.

Mitte warem, kui 5 minutid enne töö lõppu antakse töolistele aega pesemiseks ja riidesse panemiseks.

§ 21.

Tööd ei tehta pühapäiwiti ja järgmistel pühadel:

1. Uus aasta (1 jaanuar).
2. Kolmekuninga päew (6 jaanuar).
3. Iseseiswuse päew (24 weebruar).
4. Palwepäew.
5. Suur reede.
6. Kewade- (ülestõusmine) pühad 3 päewa.
7. Esimese mai püha (1 mai).
8. Ristipäew (taewaminemise püha).
9. Suwistepühad, 3 päewa.
10. Jaanipäew (24 juuni).
11. Jõulupühad, 3 päewa.

Märkus: töö lõpetatakse kell 12 päewal:

1. Suurel laupäewal.
2. Suwiste pühade laupäewal.
3. Jõulu laupäewal (24. detsembril).
4. Wanal aastal (31. detsembril).

§ 22.

Inwentaari kokkuseadmise ajaks wõib ettevõtte tarwituse korral töö seisma jätta, sellest töölilistele kaks nädalat ette teatades, kus juures inwentaari kokkuseadmiseks tarwilikkude tööliste nimekiri töökodades nähtawale kohale wälja pannakse.

Märkus: Inwentaari kokkuseadmise juures tarwilikud töölised on kohustatud harilikul ajal hariliku tasu eest tööle ilmuma.

Ületunni töö.

§ 23.

Ületunni tööd on töölised kohustatud tegema järgmistel iseäralistel juhtumistel:

1) treimise jaoskonnas, lõpuliku treimise juures viimase laastu mahawõtmine;

2) walamise jaoskonnas, et walamist lõpetada;

3) oma wabriku remondi ajal, rikkiläinud ja wigastatud katalde, jõumasinate, transmissioonide, elektri sisseseadete, auru ja weetorude ja teiste sisseadete ning aparaatide puhastamise ja parandamise ajal, kui niisuguste tööde tegemata jätmisest wabriku ehk tema jaoskonna seismajäämine võib tekkida;

4) kui tööd iseäralistes ahjudes, kataldes, rektifitseerimise, nõuetawa kontsentratsiooni määrani aurutamise, sulatis ahjudes sulatise lõpuni, kataldes masse walmissaamiseni jne. tehakse.

5) Kütmine, walgustus ja wee muretsemine pühapäewadel ja pühadel.

6) Teise töölise mitteilmumise puhul wahetu- sele on tööl olew tööline kohustatud tööd jatkama kunni tema asemele teine tööline saadetakse.

7) Raudteelt tulewate wagunite laadimisel ja mahalaadimisel.

Märkus: 1. Wastastikusel kokkuleppel võib ületunnitööd ka muudel juhtumistel teha.

Märkus: 2. Igasuguste ületundide eest tasutakse wastastikusel kokkuleppel kuid mitte vähem, kui 50°/_o lisandusega harilikule palgale

Üleüldine korra ja julgeoleku järele walwamine.

§ 24.

Töölised on kohustatud:

1) Juhataja ja meistrite seaduslikke nõudmisi wastuwaidlemata täitma, rahu ja korra eest hoolt kandma, ning ennast korralikult ülewal pidama;

2) Masinad, millede juures nad töötawad, puhtad ja korras hoidma ning juhatuse poolt määratud aegadel, tööaja wältusel puhastama;

3) Igasugustest masina wigastusest ja korrustest meistrile wiibimata teatama;

4) Eraldi juhatud kohadele kergesti põlema süttiwaid puhastuse abinõude jätiseid nagu nartsud, koe, puuwill, õlised lõnga otsad, j. n. e. maha panema.

5) Transmissiooni ehk keskjaama seismajäämise puhul masinad, millede juures nad töötawad, seisma-panemiseks wäljakeerama;

6) Wabriku waranduse, masinate ja tööriistadega kokkuhoidlikult ümberkäima.

7) Õnnetuste eest ärahoidmiseks kõik ettewaa-tuse abinõud tarwitusele wõtma;

8) Haigeksjäämisest ja õnnetumast juhtumisest meistrile wiibimata teatama;

9) Walmistehtud tööst ülejääwad materjaalid ära andma;

10) Määratud ajal tööle ilmuma ja mitte enne üleüldist töö lõppu äraminema.

Märkus: Kui töölisel mingisugusel põhjusel wõimata on määratud ajaks tööle ilmuda, peab ta wabandu-seks mõjuwaid ärajäämise põhjuseid ettekandma.

11) Adressi kui ka perekonna koosseisu muutmise üle wiibimata wabriku kontoris teatama;

12) Haiguse ehk teiste mõjuwate põhjuste puhul sellest meistrile teatama, kelle käest ta tarwiduse korral wabrikust wäljamineks luba saab;

13) Wabriku juhatuse määramisel wäljaspool wabrikut tööle minema, kui nad palkamise juures omale wastupidiseid tingimisi eraldi pole kaubelnud ja palgaraamatusse sisse kanda lasknud.

Märkus: 1. Wäljaspool wabrikut sünnib tööaja jaotus käesolewate sisemise korra määruste järele;

Märkus: 2. Sõit töö kohale ja tagasi sünnib wabriku kulul ja arwatakse iga tööpäewa teel tööpäewaks.

§ 25.

Töölistele on keelatud:

1) Tööpinkisid nende tegewuse ajal puhastada;

2) Rihmasid masina ehk tööpingi käimise ajal peale panna ja maha wõtta, ilma haagi ehk rihma kepita;

3) Mingisuguseid talitusi (peale määrimise) transmissioonide ehk masinate juures nende käimise ajal ettewõtta;

4) Tööd teha ilma õnnetuse ärahoidmise abinõudeta, samuti kaitseabinõusid masinatelt maha wõtta;

5) Raskeid asju ilma meistri ehk selleks wolitud isiku juuresolekuta ehk lubata ümberpaigutada;

6) Töö juures raskete asjade all olla, mis ketide ehk tõstemasinaga ülesse on tõstetud;

7) Auru katalde ja masinate ruumidesse ilma lubata minna;

8) Ilma oma meistri lubata teistes töötubades käia;

9) Igasuguseid kuulutusi ehk proklamatsioonid wälja panna, töö ajal ajalehti ehk raamatuid lugeda;

10) Annete korjamisi ilma wabriku juhatuse lubata toime panna;

11) Töökodadesse wõeraid isikuid tuua;

12) Wabriku maa peal kaubelda;

13) Ettewõtte ruumidesse joobnud olekus ilmuda, kaarta ja muid mängusid mängida, alkoholilisi jookisid ühes tuua, tööajal tukkuda ja magada;

14) Ilma wabriku juhatuse lubata omale ehk teistele asju walmistada, samuti tööriistu ilma meistri lubata walmistada;

15) Walmistawate tööde joonistusi, üleswõtteid ehk mudelisi wälja wiia;

16) Töölisele antud riistasi ja materjaalisi ilma juhataja lubata wälja wiia;

17) Suitsetamine on keelatud: weskides, elewatoris, kõikides laduruumides, hoowi peal, leiwawabrikus ja leiwawabriku kõrwalistes ruumides, wäljaarwatud tööliste sööma tubades ja kütteruumis.

Märkus: Tööliste antud riistad peawad korras olema ja lõpuarwe saamise juures ettewõttele tagasi antama. Töölise süü läbi kaotatud ehk mitte tagasi antud riistade wäärtuse tasub tööline.

Tööliste wanematest ja koosolekutest.

§ 26.

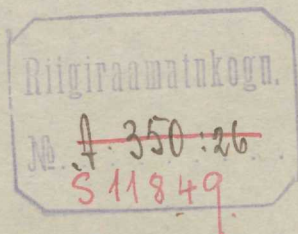
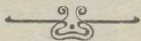
Kui töölistel on walitud wanemad, siis sünnib, läbikäimine wabriku juhatusega ja tööliste wahel wanema läbi. Üksikud töölistes wõiwad otsekohe ettewõtte juhatuse poole pöörata, kuid ainult selleks

määratud tundidel, ainult isiklistes asjades ja ainult sel' juhtumisel, kui oma töökoja meistrilt mitte rahuldaw wastus saadud.

Märkus: Wabriku juhataja ja tema asetäitja üle peab ettevõtte kontoris kuulutus nähtawal kohal välja pandud olema, samuti ka kuulutus wastawa jaoskonna töökaitse komissari ning wanema töökaitse komissari asukoha ja kõnetundide üle.

§ 27.

Tööliste koosolekud peatakse väljaspool tööaega, ettevõtte juhatuse poolt juhatatud ruumides ning seadusliste nõuete täitmisel.

54

~~116999~~
S 11849

11849